

Lausunto esittävän taiteen ja museoiden valtionosuuden uudistamisesta

8 §. *Opetus- ja kulttuuriministeriö nimeäisi museon hakemuksesta alueelliseksi vastuumuseoksi. Nimeämispäätöksessä määriteltäisiin museon toimialue ja museon vastuulla olevat tehtävät. Yksi museo voisi hoitaa maakunnan alueella kaikkia kolmea tehtävää tai tehtävät voitaisiin jakaa useammalle museolle. Museon toimialue tehtävän hoidossa voisi myös kattaa useamman maakunnan alueen. **Yhtä tehtävää ei kuitenkaan voitaisi jakaa useamman museon hoidettavaksi saman maakunnan alueella.** Museo voisi tehdä tehtävän hoidossa yhteistyötä toimialueensa muiden museoiden kanssa. Tehtävän hoito olisi vastuumuseon vastuulla, mutta museo voisi tehdä tarvittaessa sen hoidossa yhteistyötä toimialueensa muiden museoiden kanssa. Museo voisi tehtävää hoitaessaan hankkia tarvittavaa asiantuntemusta myös muulta palvelun tuottajalta ostopalveluna. Tämän edellyttämästä työn- ja kustannustenjaosta sopimisesta vastaisivat museot itse. Järjestelmän tavoite on olla joustava ja mahdollistaa koko maan ja kaikki tehtävät kattavan palveluverkoston luominen. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan edellytyksenä olisi, että museon nimeäminen olisi toimialueen olosuhteiden ja 6 §:ssä säädettyjen tehtävien hoidon kannalta tarpeellista. Tarpeellisuutta arvioitaessa otettaisiin huomioon olemassa olevien palveluiden määrä ja tarjonta, museon yhteistyö- ja sidosryhmäverkostot sekä yhteydet alueen kuntiin ja maakuntaan. Tehtävän laajuutta arvioitaessa otettaisiin huomioon myös muut alueella toimivat ammatilliset ja ei-ammattilliset museot, kulttuuriperintökohteet ja taiteen alueen toimijat.*

Työryhmän mietinnössä ja tulevassa museolaissa tulee mielestämme ottaa huomioon vastuumuseoita nimettäessä kunkin maakunnan ja vastuumuseon alueelliset ja toiminnalliset erityispiirteet. Tämä korostuu erityisesti Lapin alueella. Katsomme, että yhden vastuumuseon on mahdotonta hoitaa koko tulevan Lapin maakunnan aluetta, siten että nykyisenlainen kattava ja toimiva asiantuntijaverkosto ja sen saavutettavuus ja hyvä toimivuus säilyisivät. Kemin aluetaidemuseon ja Rovaniemen aluetaidemuseon toiminta-alueille ovat ominaisia alueen maantieteellisestä laajuudesta johtuvat pitkät etäisyydet, jotka lisäävät alueellisen taidemuseotyön vaativuutta ja kustannuksia.

Edellä esitetyn perusteella Lapin maakunnan alueella on perusteltua säilyttää kaksi aluetaidemuseota, Kemin ja Rovaniemen aluetaidemuseot sekä niiden nykyiset toiminta-alueet. Molemmilla museoilla on taloudelliset resurssit vastuualueidensa hoitamiseksi.

Lisäksi toivomme, että tämän museolain jatkovalmisteluun kutsutaan mukaan myös Pohjois-Suomen museoiden edustajia, jotta Pohjois-Suomen erityispiirteet tulevat otetuksi huomioon.